

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1403-440

Chișinău

01 09 2014

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul articolului 73 și 74, alin. (3) din Constituția Republicii Moldova rog să examinați, în mod prioritar, proiectul de lege privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de reabilitare și construcție a unor sisteme centralizate de irigare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.709 din 28 august 2014.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Justiției.

Anexă:

Hotărârea Guvernului nr.709 din 28 august 2014 - 2 ex.(limba română și rusă);
Proiectul de lege nominalizat - 1 ex. (limba română și rusă);
Nota informativă - 3 file(limba română și rusă);
Avizele Ministerului Justiției – 3 file.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

SECRETARIAȚUL PARLAMENTULUI	
REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>339</u>
<u>01</u>	<u>09</u> 20 <u>14</u>
Ora	

Ex. I. Musteata
Tel. 250-258

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-2-250101

Fax:
+ 373-2-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 709

din 28 august 2014

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege privind
declararea utilității publice de interes național a lucrărilor
de reabilitare și construcție a unor sisteme centralizate de irigare**

În temeiul art.5 alin.(1) lit.i) și alin.(3), al art.6 alin.(1) lit.a) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488-XIV din 8 iulie 1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.42-44, art.311), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de reabilitare și construcție a unor sisteme centralizate de irigare.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul economiei

Andrian CANDU

/ Ministrul finanțelor

Anatol Arapu

Ministrul mediului

Valentina Țapiș

/ Ministrul justiției

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****privind declararea utilității publice de interes național
a lucrărilor de reabilitare a unor sisteme centralizate de irigare**

În temeiul art.5 alin.(1) lit.d) și alin.(3), al art.6 alin.(1) lit.a) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488-XIV din 8 iulie 1999,
Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.1. – Se declară utilitate publică de interes național lucrările de reabilitare a sistemelor centralizate de irigare Lopatna, Criuleni, Jora de Jos, Coșnița, Roșcani, Puhăcenii, Blindești, Grozești, Leova Sud și Chircani-Zîrnești, conform studiilor de fezabilitate și proiectelor de execuție.

Art.2. – Obiecte ale exproprierii, identificate conform studiilor de fezabilitate și proiectelor de execuție, sînt bunurile imobile (terenuri și construcții) proprietate privată situate în extravilanul următoarelor localități: Jora de Mijloc, Jora de Jos, Jora de Sus, Lopatna și Vișcăuți, raionul Orhei, Criuleni, Slobozia-Dușca și Onițcani, raionul Criuleni, Roșcani, Gura Bîcului, Puhăcenii, Delacău și Șerpenii, raionul Anenii Noi, Coșnița, Pohrebea și Pîrîta, raionul Dubăsari, Blindești și Petrești, raionul Ungheni, Grozești, Soltănești, Bărboieni și Nisporeni, raionul Nisporeni, Filipeni, Hănăsenii Noi și Leova, raionul Leova, Cucoara, Chircani, Paicu și Zîrnești, raionul Cahul.

Art.3. – Guvernul va lua, în numele statului, măsurile necesare pentru exproprierea bunurilor imobile situate pe amplasamentul lucrărilor de utilitate publică de interes național, în conformitate cu proiectul tehnic. Despăgubirile pentru bunurile imobile expropriate se vor efectua din contul Instituției Publice „Fondul Provocările Mileniului Moldova”.

Art.4. – După primirea notificării, proprietarul și titularii de alte drepturi reale vor sista tranzacțiile cu terenurile și construcțiile preconizate pentru expropriere, altele decît cele privind transmiterea acestora în proprietatea statului.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de reabilitare și construcție a unor sisteme centralizate de irigare"

Proiectul legii privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de reabilitare și construcție a unor sisteme centralizate de irigare" a fost elaborat în scopul realizării prevederilor Legii nr. 488-XIV din 08.07.1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică și implementării cu succes a Activității de Reabilitare a Sistemelor Centralizate de Irigare a Proiectului Tranziția la Agricultură Performantă din cadrul Programului COMPACT.

Reabilitarea Sistemelor Centralizate de Irigare amplasate pe râurile Nistru și Prut vor contribui la reducerea sărăciei în Republica Moldova prin intermediul creșterii economice. Astfel, activitatea respectivă urmărește creșterea veniturilor populației prin intermediul unei productivități agricole sporite. Reabilitarea Sistemelor Centralizate de Irigare se face din sursele Programului COMPACT finanțat de Guvernul Statelor Unite ale Americii prin intermediul Corporației Provocările Mileniului. Lucrările de reabilitare a sistemelor de irigare reprezintă o prioritate în cadrul Programului COMPACT. Finisarea lucrărilor e preconizată pentru anul 2015 și transmiterea șantierelor de construcții către Antreprenori, în termeni cât mai restrânși, are o însemnătate primordială.

Aria de reabilitare cuprinde următoarele sisteme centralizate de irigare: Lopatna, Criuleni, Jora de Jos, Coșnița, Roșcani, Puhăcenii, Blindești, Grozești, Leova Sud și Chircani-Zîrnești ce sunt amplasate în următoarele localități: Jora de Mijloc, Jora de Sus și Vișcăuți raionul Orhei, Criuleni, Slobozia Dușca și Onițcani, raionul Criuleni, Roșcani, Gura Bîcului, Puhăcenii, Delacău și Șerpenii, raionul Anenii Noi, Coșnița Pohrebea și Pîrîta, raionul Dubăsari, Blindești și Petrești, raionul Ungheni, Grozești, Soltănești, Bărboieni, și Nisporeni, raionul Nisporeni, Filipeni, Hănăsenii Noi și Leova, raionul Leova, Cucoara, Chircani, Paicu și Zîrnești, raionul Cahul

Intervențiile propuse pentru reabilitarea sistemelor de irigare sunt următoarele: reconstrucția și modernizarea stațiilor de pompare, reutilizarea stațiilor de pompare cu echipament nou, înlocuirea conductelor vechi cu conducte noi din materiale moderne și rezistente. Mai mult ca atât, construcția sistemului de irigare Chircani-Zîrnești prevede construcția și a stațiilor de pompare noi și a infrastructurii acesteia.

Înlocuirea conductelor vechi cu conducte noi, din materiale moderne și rezistente, necesită o ampriză de până la 14 metri lățime de-a lungul conductelor și în acest caz este necesară exproprierea temporară a terenurilor agricole pentru efectuarea lucrărilor de construcții conform exigențelor Legii nr. 488-XIV din 08.07.1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică (art. 2 alin. (1), lit.a) și b) și alin. (2).

Pentru realizarea proiectului de reabilitare și construcție a sistemelor de irigare se preconizează că o parte din terenuri vor fi retrase de la proprietari temporar, pentru perioada de construcție, iar altele vor fi retrase definitiv.

Lucrările de reconstrucție vor afecta temporar terenuri proprietate privată amplasate în următoarele sisteme centralizate de irigare:

Sistem centralizat de irigare	Numărul de terenuri	Suprafața ,ha
Criuleni	594	28,0774
Lopatna	1182	24,6615
Jora de Jos	2420	72,8210
Roșcani	601	32,9667
Puhăcenii	1827	59,8265
Coșnița	6296	190,4345
Blindești	252	31,7562
Grozești	1388	95,6316
Leova Sud	1066	51,4482

Construcția sistemului de irigare Chircani-Zîrnești prevede construcția a nouă stații de pompare noi, a drumului de acces pentru deservirea stațiilor de pompare, cât și a liniilor electrice pentru alimentarea cu energie a stațiilor de pompare. Pentru obiectele de infrastructură menționate, este necesar achiziționarea bunurilor imobile și, după caz, exproprierea bunurilor imobile în conformitate cu Legea nr. 488-XIV din 08.07.1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică. Lucrările de construcție a sistemului Chircani-Zîrnești vor afecta 131 de terenuri cu o suprafață de 1,8240 ha.

În scopul realizării programului de reabilitare a sistemelor de irigare, Guvernul va întreprinde, în numele statului, acțiunile necesare pentru exproprierea bunurilor imobile situate pe amplasamentul lucrărilor preconizate. Mijloacele financiare necesare acoperirii costurilor de achiziție a bunurilor imobile vor fi alocate de către Instituția Publică „Fondul Provocările Mileniului Moldova” din sursele Programului COMPACT.

În baza Legii nr. 488-XIV din 08.07.1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică, art. 7 (1) și (2), Guvernul a instituit Comisia pentru cercetarea prealabilă privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de reabilitare a sistemelor centralizate de irigare Lopatna, Criuleni, Jora de Jos, Coșnița, Roșcani, Puhăcenii, Blindești, Grozești, Leova Sud și Chircani-Zîrnești. Comisia a fost instituită prin Hotărîrea Guvernului nr. 596 din 18.07.2014 „Cu privire la crearea Comisiei pentru cercetarea prealabilă privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de reabilitare a sistemelor centralizate de irigare Lopatna, Criuleni, Jora de Jos, Coșnița, Roșcani, Puhăcenii, Blindești, Grozești, Leova Sud și Chircani-Zîrnești” și a desfășurat activitatea în baza Regulamentului privind modul de cercetare prealabilă pentru declararea utilității publice a obiectului exproprierii, aprobat prin Hotărîrea de Guvern nr. 660 din 15.06.2006.

Comisia nominalizată a stabilit existența elementelor justificative ale interesului național, în conformitate cu procedura stabilită de Regulamentul menționat și a propus Guvernului declararea utilității publice de interes național pentru lucrările de reabilitare a sistemelor centralizate de irigare Lopatna, Criuleni, Jora de Jos, Coșnița, Roșcani, Puhăcenii, Blindești, Grozești, Leova Sud și Chircani-Zîrnești.

Pînă la moment, cu deținătorii de terenuri proprietate privată au fost întocmite acorduri preliminare de retragere a terenurilor din circuitul agricol și de înstrăinarea acestora.

Acordurile preliminare prevăd despăgubirea prejudiciilor fiecărui deținător calculate în conformitate cu legislația în vigoare. Însă, din totalitatea deținătorilor de teren, unii proprietari nu sunt de acord cu calculul și valoarea compensației pentru acoperirea prejudiciului cauzat.

De asemenea, pentru unele terenuri nu pot fi identificate persoanele deținători ai terenurilor, din motivul lipsei moștenitorilor legali ai terenurilor sau unele persoane sunt plecate peste hotare.

Ținînd cont de cele expuse, și în scopul urgentării procesului de înstrăinare a terenurilor pe suprafețele cărora vor fi efectuate lucrările de reabilitare a sistemelor centralizate de irigare, este necesar de utilizat prevederile legale stipulate în Legea nr. 488-XIV din 08.07.1999 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică .

**Secretar general
adjunct al Guvernului**

Serghei Palihovici